

**ALBASTRU – INFINIT
BLEU – INFINI
EDIȚIE BILINGVĂ, ROMÂNĂ - FRANCEZĂ
EDITURA GUTENBERG UNIVERS, ARAD, ROMÂNIA
CIRER, PARIS, FRANȚA, 2017**

Alvaro ROCCHETTI,
Université Paris 3 - Sorbonne Nouvelle,

Această operă se înscrie într-o succesiune de co-ediii între Universitatea de Vest „Vasile Goldiș” din Arad (România), și revista editată de aceasta, Studii de Știință și Cultură sub coordonarea fondatorului său, Profesorul Vasile Man, și diverse organisme de expresie franceză independente sau parteneri ale unor universități franceze. De asemenea, în două numere ale revistei Studii de Știință și Cultură au fost publicate lucrări prezentate la colocviile organizate de către A.I.P.L. (Association Internationale de

Psychomécanique du Langage), în 2012 la Napoli și în 2015 la Québec. Colaborarea a implicat de asemenea și alte departamente – precum Departamentul de română de la Universitatea Aix-Marseille – centre de cercetare precum CAER al aceleiași universități, CIRMI (Centre Interuniversitaire de Recherches pour la formation continue des enseignants d’italien) sau CIRER (Centre Interuniversitaire de Recherches et d’Etudes Roumaines), ambele având legătură cu Universitatea Paris 3 - Sorbonne Nouvelle.

Trebuie să ne bucurăm de faptul că diferențele lingvistice și frontierele interne ale Europei nu mai reprezintă obstacole pentru colaborare. Dar, prezentul volum merge și mai departe prezentând poeziile Vivianei Poclid Dehelean în două versiuni – versiunea originală în română și traducerea acesteia în franceză de către Philippe Loubière. De fapt, originea comună a celor două limbi permite deseori păstrarea în mare parte a elementelor constitutive ale poeziei originale: ritmul, imaginile, uneori chiar și sonoritățile. Interogațiile sunt cele care o preocupă pe poetă acestea interesând înainte de toate condiția umană care, după cuvintele lui Montaigne, „fiecare om poartă forma întregă a condiției umane”, cititorul francez nu trebuie să fie depășit de această traducere care rămâne cât de posibil de aproape de textul în limba română. Și de ce nu, uneori, să privească mai îndeaproape versiunea originală, la lumina traducerii ei în franceză: aceasta ar putea fi o ocazie de abordare prin cea mai bună parte – cea a poetei – limba română, cea mai orientată pe care latinii ne-au lăsat-o.

PRÉFACE À LA VERSION FRANÇAISE

Cet ouvrage s’inscrit dans une succession de co-éditions entre l’Université de l’Ouest "Vasile Goldiș" d’Arad (Roumanie), avec sa revue *Studii de Știință și Cultură* sous la direction de son fondateur, le Professeur Vasile Man, et plusieurs organismes d’expression française indépendants ou

rattachés à des universités françaises. C'est ainsi que deux numéros de la revue *Studii de Știință și Cultură* ont accueilli les actes des colloques organisés par l'A.I.P.L. (Association Internationale de Psychomécanique du Langage), en 2012 à Naples et en 2015 à Québec. La collaboration a aussi impliqué des Départements – tel le Département de roumain d'Aix-Marseille Université –, des centres de recherches comme le CAER de cette même université, le CIRMI (Centre Interuniversitaire de Recherches pour la formation continue des enseignants d'italien) ou le CIRER (Centre Interuniversitaire de Recherches et d'Etudes Roumaines), tous deux rattachés à l'Université Paris 3 - Sorbonne Nouvelle.

Il faut se réjouir de voir que les différences linguistiques et les frontières internes de l'Europe ne sont plus des obstacles à la collaboration. Mais le présent volume va encore plus loin en présentant les poèmes de Viviana Milivoievici en deux versions – la version originale roumaine et sa traduction en français par Philippe Loubière – comme le recto et le verso d'une feuille de papier. L'origine commune des deux langues permet en effet souvent de conserver en bonne partie les éléments qui sont constitutifs de la poésie de l'original : le rythme, les images, parfois même les sonorités. Comme les interrogations qui obsèdent la poétesse concernent avant tout la condition humaine et que, selon le mot de Montaigne, « chaque homme porte la forme entière de l'humaine condition », le lecteur français ne devrait pas être dépaysé par cette traduction qui reste aussi près que possible du texte roumain. Et pourquoi pas, parfois, regarder de plus près la version originale, à la lumière de sa traduction en français : cela pourrait être une occasion d'approcher par le meilleur des côtés – celui de sa poésie – la langue la plus orientale que nous aient laissée les latins.